

BOSCHBOUW EN PLANTEN-SOCIOLOGISCHE OVERWEGINGEN

door
B. STOFFEL.

Onder bovenstaand hoofd werd door Ir. J. Vlieger op bldz. 377 e.v. van dit tijdschrift een belangrijk overzicht gegeven van wat over dit onderwerp in de laatste jaren door vooraanstaande boschbouwers is geschreven.

Ik wensch geen oordeel te vellen over de opmerkingen door Ir. Vlieger aan dit overzicht toegevoegd, maar onwillekeurig komen de ervaringen van ouden datum in mijn herinnering terug en deze beginnen met een briefwisseling, die ik met Van SchermbEEK voerde ruim 40 jaar geleden. Ik heb dus den tijd gehad mijn indrukken te verwerken.

Een halve eeuw geleden imponeerde mij de aanblik van het Noord-Europeesche natuurbosch zoo geweldig, dat deze eerste indruk nimmer uit mijn geheugen is gewischt.

Ik heb door herhaalde bezoeken aan de Noord-Europeesche bosschen den indruk gekregen dat de Scandinavische en Finsche boschbouwers hun cultuurbosschen verplegen en in stand houden volgens inzichten, hun door het natuurbosch ingegeven.

Helaas, wij Nederlanders bezitten geen natuurbosch en in ons land is niemand die zeggen kan welke houtsoorten den natuurlijken opstand van het bosch op de Veluwe, in Drenthe, of op de Brabantsche zandgronden moeten vormen.

Alle gronden in Nederland die door beek, rivier, of zeeslib ontstaan zijn, kunnen alle boomsoorten van het gematigd klimaat dragen, maar juist deze gronden worden niet voor den boschbouw bestemd. Nederlandsche boschbouwers hebben uitsluitend hun aandacht te bepalen tot de minder rijke zandgronden en in een tijdsverloop van meer dan twee eeuwen is men er niet in geslaagd den veel besproken ontginningsboom „den *Pinus silvestris*” in *West-Europa* in een natuurlijk groeienden opstand tot boschboom te maken.

Op grond van ervaring kan men beweren dat alleen de houtsoorten die door zaadstrooïng zich zelf in stand houden tot den natuurlijken opstand behooren.¹⁾ Het pionierswerk van de houtvesters van het domeinbestuur en bij het Staatsboschbeheer, getuigt van doorzicht in de praktijk, dat niet

¹⁾ Zie mijn artikel „Onze Nederl. Boschbouw” in no. 8 van dit tijdschrift, pag. 298.

